

Hlídka článků programových

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 60 (1931), No. 4, D64

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/123931>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1931

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

škol. Nařká tu jako Breslich v knize *The teaching of mathematics* na nepochopení a konservatismus učitelů. Sebral též mínění řady učitelů pro a proti nové metodě; obě strany často uvádějí pro svá mínění stejné důvody. Tak přívrženec směru tradičního prohlašuje, že se jeho způsob hodí pro lepší žáky; ale totéž tvrdí jeho protivník o novém způsobu; jiní na obou stranách tvrdí zas právě naopak, že se jejich způsob hodí — žákům slabším; stejně obě strany míní, že jejich způsob jest snazší. Každý prostě dává přednost tomu, s čím jest lépe obeznámen. Ani sami specialisté ve vyučování matematice nejsou všichni pro nový směr; někteří se zaň sice přimlouvají, ale mají omezující podmínky. Resultát autorův jest, že bude třeba ještě mnoha výkladů a pokusů, aby nevěřící byli přesvědčeni, a že korelace nesmí býti přeháněna, t. j. nesmí se uplatňovati snaha o korelaci pro korelaci, nýbrž pro usnadnění. Přčetše knihu dospějeme k přesvědčení, že v tomto směru jsme na tom v Evropě lépe.

Josef Vavřinec.

HLÍDKA ČLÁNKŮ PROGRAMOVÝCH.

Dr. Vladimír Libický: *Analogie a modely v nauce o elektřině.* Str. 8. — Litomyšl, pedagogium, 1930. — V tomto článku podává autor analogické zjevy z hydromechaniky, jež odpovídají kondensátoru, potenciálu, článku, proudu, samoindukci, kmitům elektrickým, vlnám elektromagnetickým, detektoru. V takovém rozsahu jistě nikdo z nás nepoužívá zjevů hydrostatických a hydromechanických k objasnění obdobných zjevů elektrických. Obtíž užívání analogií spočívá právě v tom, že předpokládá dobrou znalost zjevu, kterého chce ku porovnání použít. Myslím, že vesměs se omezujeme v nauce o elektřině jen na analogii potenciálu a tlaku hydrostatického, po případě na analogii oscilací elektrických s kýváním kapaliny ve spojitých nádobách. Hydrodynamické zjevy se však k analogii již dobře nehodí, neboť jsou vlastně méně známy než nauka o proudu elektrickém. Pročítáme-li článek, tu máme dojem, že vodní analogie kondensátoru podle obr. 1 a 2 bude pro začátečníka větším problémem než elektrický kondensátor sám. Bylo by si přáti také lepší provedení obrázků, z nichž zejména 8 a 9 jsou kresleny velmi primitivně a také nesrozumitelně.

F. P.

Dr. Rudolf Plajner: *Měření magnetických vlastností železa metodou toroidu a balistického galvanometru.* Str. 8. — Holešov, reálné gymnasium, 1930. — V mnohých kabinetech bývá zrcadlový galvanometr Deprezd'Arsonvalův pevně namontovaný s příslušnou škálou na protější stěně. Obyčejně bývají k tomuto přístroji připojeny dvě těžké kuličky, jež promění tento galvanometr na balistický. Teorie balistického galvanometru jest nám všem známa, ale výmkyá se již z rozsahu učiva středškolského. S potěšením vítáme takovéto měření z řad kolegů, a zůstává nevyplněnou touhou mnohého z nás měření taková provést, neboť málo kabinetů má toroid a balistický galvanometr. Měření provedeno bylo velmi pečlivě a zdářílé grafy ukazují pěkně průběh magnetisační křivky, permeability a smyčky hysteresní. Velmi instruktivní jest také graf ukazující rozdělení indukce u toroidu s mezerou vzduchovou. Nebylo by na škodu uvést hlavní data galvanometru, jehož použito k měření, tedy odpor, citlivost atd.

F. P.

Poznámka z tiskárny: Při lámání sazby 3. čísla vypadlo na str. 45 jméno p. recenzentovo: RNDr. *Jiří Klapka.*